

Революція на граніті

СВЯТО ВОСКРЕСАЮЧОГО ДУХУ

Визначення

- ▶ **Революція на граніті (Студентська революція на граніті)** — кампанія широкомасштабних акцій ненасильницької громадянської непокори, яка була організована національно свідомою українською молоддю, переважно студентами. Протести тривали з 2 по 17 жовтня 1990 року в Україні (тодішній УРСР). Стрижнем протестних подій було студентське голодування на площі Жовтневої революції в Києві (нинішньому Майдані Незалежності). Протести завершилися підписанням постанови Верховної Ради УРСР, яка гарантувала виконання вимог учасників протесту.

Мета:

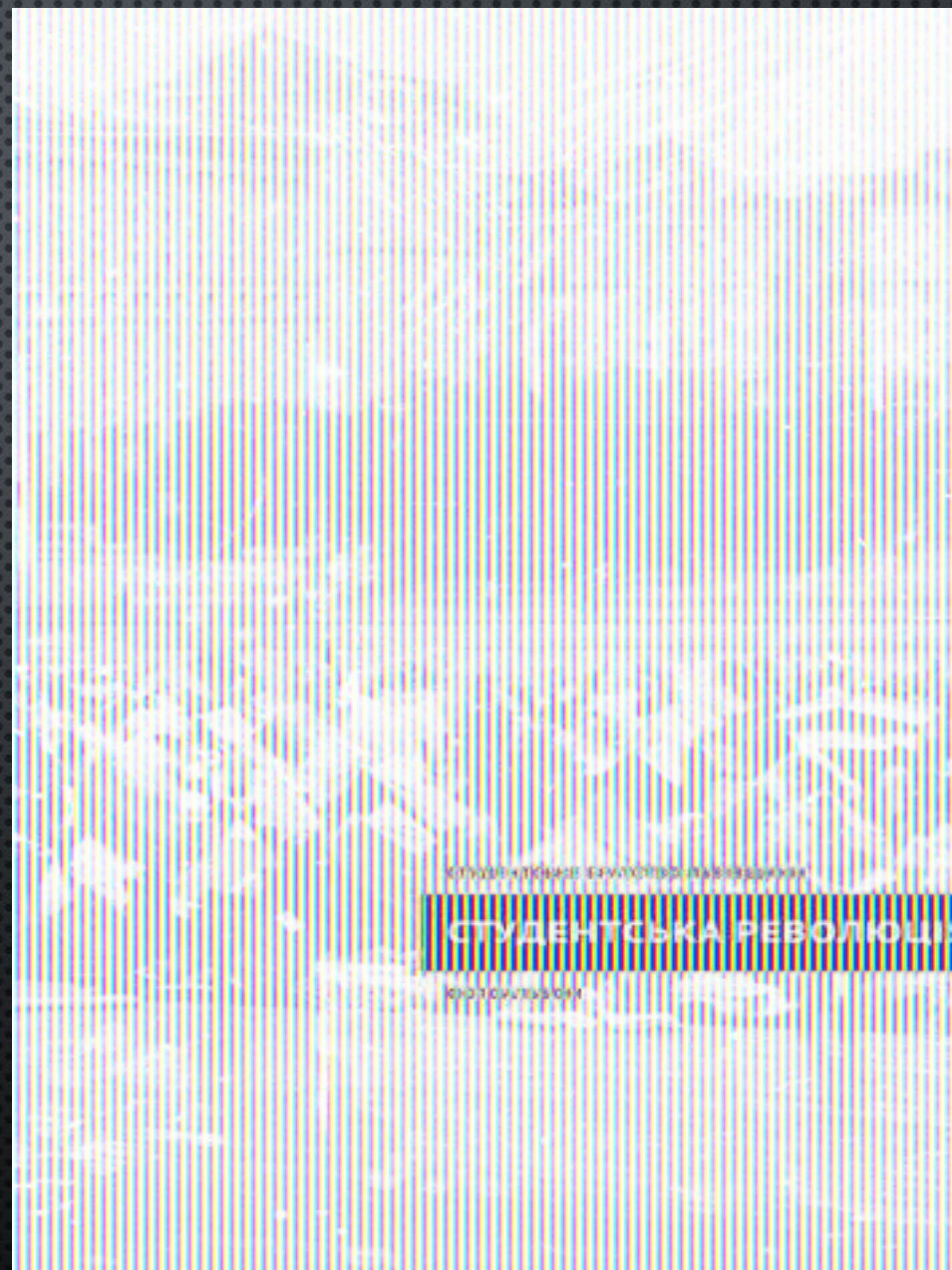
Головними вимогами молоді були:

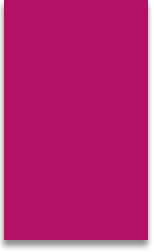
- ▶ недопущення підписання нового союзного договору;
- ▶ перевибори Верховної Ради УРСР на багатопартійній основі не пізніше весни 1991 року;
- ▶ повернення на територію УРСР українських солдатів, а також забезпечення проходження військової служби юнаками-українцями винятково на території республіки;
- ▶ націоналізація майна Компартії України та ЛКСМУ;
- ▶ відставка голови Ради Міністрів УРСР Віталія Масола.

Підготування до акції

- ▶ Ідея проведення акції, основою якої мало стати студентське голодування, виникла ще влітку. Основоположниками були київські УСС та «Студентське Братство Львівщини». Добрі стосунки між членами організацій та високий рівень організаційної підготовки стали запорукою успішного проведення акції. Одноставно визначили день початку акції, форми, методи, вимоги. Зокрема, кияни висунули три основні вимоги: перевибори ВР УРСР, націоналізація майна КПУ та ЛКСМУ, не допущення підписання нового союзного договору, а львів'яни додали ще дві: відставка Масола та прийняття рішення про військову службу громадян УРСР виключно в межах республіки.
- ▶ Дата початку акції була запланована на 1 жовтня, але в цей день опозиційні сили проводили черговий всеукраїнський страйк, який запам'ятався лише демонстраціями вулицями Києва.

-
- ▶ На підтримку студентів застрайкували і всі вищі навчальні заклади Києва (а також технікуми, ПТУ і старші класи шкіл). Мітингувальники перекрили рух транспорту, оточили Верховну Раду, захопили корпуси Університету ім. Шевченка. Студентські акції протесту пройшли в обласних центрах, зокрема, Луганську та Львові. Після розмови зі студентами демонстративно здав свій квиток члена КПРС відомий письменник Олесь Гончар. Це був масовий рух за ідеї незалежності України.
 - ▶ Під тиском напівпідпільних громадських організацій, які розбили намети на площі Жовтневої революції, влада надала студентам годину прямого телеэфіру на УТ-1. Молодь закликала однодумців до всеукраїнського страйку, і наступного дня до її акції протесту були готові долучитися не тільки вищі навчальні заклади, а й заводи і фабрики.
 - ▶ Студенти передали Президії Верховної Ради УРСР свої вимоги. Для їхнього розгляду, зокрема, була створена погоджувальна комісія Верховної Ради. 17 жовтня Верховна Рада УРСР прийняла Постанову «Про розгляд вимог студентів, які проводять голодування в м. Києві з 2 жовтня 1990 року»

ДЕНЬ
В ІСТОРІЇ

239
ГАНЬБА

КІМТ
і інші?

УБИВАЙТЕ
РАВН
ОСЕРЕД
СВІТ

СИМФОНІ
ПАРТІ
ОРКЕСТРИ УКРАЇНИ
ГАНЬБА
СОЮЗНИМ
УГОДНИКАМ

ПІДТРИМАЄ
ГОЛОДУЮЧИХ СТУДЕНТІВ

РЕВОЛЮЦІЯ НА ГРАНІТІ

Значення

- ▶ «Революція на граніті», що була повністю організована силами студентства, не мала на той час аналогів навіть у всій Європі. Прямим наслідком протестів була відставка голови Ради Міністрів УРСР Віталія Масола та виконання низки вимог мітингувальників. Ці акції та голодування відіграли важливу роль у становленні незалежності України.
- ▶ Великий вплив події мали і на подальшу активність молоді. Зокрема, багато літератури, привезеної з західних регіонів, розійшлося іншими областями. Зокрема, серед сумчан, членів «Спілки Незалежної Української Молоді "Сумщина"», троє з яких голодувало. Як згадує Віктор Рог, місто тоді було русифіковане й апатичне, навіть жодної української школи не існувало, то ж він збирав і передавав додому книги і газети, яких там бракувало і які відіграли згодом важливу роль

ПЛАКАТИ ТА ГАСЛА УЧАСНИКІВ

